

Логопеди о читању и писању – кад је дете заиста спремно?

Најважнији задатак детета на почетку школовања је усвајање способности читања и писања. За правилан развој способности читања неопходна је припрема која започиње од треће године детета, а зависи од тога колико и како одрасли окружују дете писаним садржајима. Припрема подразумева поступно усвајање предчитачких способности које су предуслов за усвајање читања. Развијеност (неразвијеност) предчитачких способности могу нам бити јасан знак хоће ли дете имати тешкоће у усвајању читања.

Пред читачке способности дете усваја поступно и кроз игру.

Између 2. и 3. године препознаје да неко управо чита или пише, тј. свесно је да из читања произлази порука.

Између 4. и 5. године постаје свесно разлике у словима, јавља се свест о смеру писања с лева на десно и одозго на доле, усваја појмове као што су слово, реч, тачка, поступно се појављује свест о гласовној структури речи.

Између 5. и 6. године нагло се побољшава свест о гласовној структури речи, што је основа за развој читачке способности. Сада је дете спремно на игру растављања речи на гласове, ужива у рими (воли песмице).

Између 6. и 7. године дете има свест да за сваки глас постоји одговарајући знак – слово и тада је спремност за читање на врхунцу.

Услови за несметан развој способности читања и писања су: уредан говорно-језички развој, способност разумевања онога што говори, говора других, разумевање садржаја приче, изговор гласова до шесте године мора бити уредан, а реченица уредне граматичке структуре. Важно је да је дете заинтересовано за цртање и писање, да има уредну пажњу и концентрацију и да је моторички спретно. Дете пре поласка у школу добро памти и лако учи песмице и уочава риму.

Предчитачке и предписачке способности се могу подстицати кроз различите активности и игру: игре звуковима (истраживање звукова у природи, опонашање и именовање звукова), игре бројалицама, описивање слика, препричавање доживљаја, уочавање риме, игре гласовима и речима (којим гласом почиње реч), дељење речи на гласове (лав – л_а_в, миш – м_и_ш), састављајте гласове у речи.

Важно је нагласити да је квалитетна околина она која доприноси развоју предчитачких способности. Дете мора бити окружено одраслима који читају, пишу и укључено у те активности (читање прича).

Родитељи се често питају када почети с подучавањем читања па треба нагласити да бригу о развоју предчитачких способности треба започети у 3. години, али кроз свакодневне дечије активности и игре.

Најбоље је да дете само покаже је ли спремно за учење читања пре школе или на почетку првог разреда.

Можемо закључити да је за развој читачких способности најважнија квалитетна околина. Родитељи стварају темељ будућег развоја предчитачких способности. Дакле, разговарајте с дететом у свим животним ситуацијама, нека ваш говор буде јасан, једноставнијих реченичних структура и разумљив детету.